

מסורת הש"ס

א) לקמן ד.ה.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ולקמא וכו' ומ"ט הדריה כו' הא: (ב) ד"ה מי וכו' והי זו כפקידה: (ג) תוס' אמרין לקמן. כ"ז בדף כ"ח: (ד) ד"ה ר"מ וכו' דכספין. כ"ז דף ו ע"ל: (ה) ב"מ"ד מעטלה ענשה וקדושים למפרע וכו' לענין שמקולקלת כ"ל: (ו) ב"מ"ד הוואה כהם חוששת משום:

גלוין הש"ס

תוס' ד"ה ר"מ היא כו' ונראה לפי"ש ר"מ היא ע"י כ"ש רפ"ז דעלה:

מוסף רש"י

בשני עדים. שני מדינים לקמן (כריתות פ"ג) אחד לו ואחד לה. לקמן לאחר משפט (לקמן ד.ה.).

תוס' הרא"ש

וברייתא דברי הכל. כלומר אף ר' דוסא מורה דישלש בשעת וסתה מטמאה מעת לעת וכ"ש דהא אפי' בשעת וסתה מטמאה מעת לעת מ"י שפיטא דברייתא לא אחיא אלא כו' דוסא מרקני שום תראה שלא בשעת וסתה מטמאה מעת לעת מכלל דבשעת וסתה דיה שעתה. ולילישנא קמא ק"ל כרבנן כסתמא דמתני' וליישנא בתורא ק"ל כו' דוסא. וסתמא דמתני' וכו' דוסא (וקחתי) ותיק לא פליגי דהא לקמן פסקי' כו' אליעזר דאמר ד' נשים דין שעתן: לחומרא מוקמינן וכו' ומעיקרא אמאי לא אוקמינן לחומרא. וי"ל מקמי דשמיע ליה ניחא ליה לאוקמא לקולא ותהיה מתני' דברי הכל אבל השתדל דשמייה ליה ברייתא דמחא נפשי' חד מיניהו דברי הכל נ"ל ניחא ליה לאוקמא לקולא (א) ומתני' דברי הכל וברייתא ביחידא: רבי מאיר היא דמחמיר בכתמים. פרשיי טפי מברייתא וקשה דרוואה נמי אשכחן דמחמיר דרוואה אפי' דמטמאה מעת לעת אינה מקולקלת למינה ורוואה כהם מקולקלת כדאיתא לקמן בשמעתין. וי"ל וההיא ד' מאיר היא מדוקחתי ברוואה כהם מטמאה בועלה למפרע היינו דוקא לר' מאיר כדאמרין לקמן פרק כל הדר. ומיהו קשה דלא הוה ליה למיירי דמחמיר בכתמים אלא ר"מ היא דתניא וכו' הלכך נראה לפרש דמחמיר בכתמים בעלמא טפי מדרבנן כדנתיב כ"פ בא סימן הוואה כהם הרי זו מקולקלת וחוששת משום זוב דברי ר' מאיר וכתמים אומרים אין בכתמים משום זוב והתם נמי אמרין בנ"מ מאן חכמים ר' חנינא נמי אנטיגנוס ולחיי מיקיל נמי הוא כדנתיב כו' וכן משמע בירושלמי דערלה פרק התרומה דקאמר ר' מאיר מחמיר דברייתא ומייתי מהך דחוששת משום זוב: אין מכניסו לחורין ולסדקין הלכך לא הוה בדיקה נשים שצריך להכניס לחורין ולסדקין. ובענין אחר לא מיקרי בדיקה אלא קינוח וכן מוכח לקמן בסוף פירוקן גבי אשה מהו שתבדוק עצמה כשיכיר וסת לחייב בעלה חסאה: השתא מעת לעת מבעט. אפי' שפשעה ולא בדיקה כראוי לא (מטמאה למפרע) מפקידה לפקידה שלא הפסיקה בבדיקות מיביעאי:

שמאי פרק ראשון נדה

ה.

עין משפט
נר מצוה

ב א מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה ג ופ"ג מהלכות משבט ומושב הלכה ז:
בא ב מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה ה ופ"ג מהלכות משבט ומושב הלכה ח:
בב ג מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה ו פ"ג מהלכות משבט ומושב הלכה ט:
בב ד מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה ט סג סס טוש"ע שם וסימן קפט ספי' ט:
כד ה מיי פ"ט מהלכות ומושב הלכה ז:
בה ו מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טו סג סס טוש"ע שם וסימן קפ"ג מיי סימן קפ"ג ספי' ט ז:

ולקמא איפכא. כדלוקמיה מעיקרא ומ"ט (א) הדרי זה הא שפיר מלי לאוקמי מתני' דברי הכל וברייתא רבנן: לקולא ולחומרא. מעיקרא אוקימנא לקולא דבשעת וסתה דברי הכל דיה שעתה ושללא בשעת וסתה פליגי והשתא אוקימנא פלוגתא בשעת וסתה ואיכא דמחמיר ומטמאה לה למפרע ושללא בשעת וסתה ד"ה מטמאה למפרע: **קמי שאם טראה.** כמו אמר מר: **שאם טראה כו.** אלמא דטעם דכתמה מטמאה למפרע משום דאשכחן זהו ראייה טמאה למפרע דהשתא לא הוה כתמה חמור מראייתה וש"מ דאשה דיט לא וסת הוא דפלוג רבנן בין כתמה לראייתה דכתמה מטמאה למפרע וברייתא דיה שעתה משום דברייתא שללא בשעת וסתה אשכחן טומאה למפרע: **הא שאר נשים שאמרו חכמים דיון שעתן.** כגון ארבע נשים [א] ללא אשכחן זהו ראייה טמאה למפרע כהמן נמי אינו טמאה למפרע: **כמון כראייתן.** מכאן ואילך טומאות: **חון מפינקוס כו.** דאפילו מכאן ולהבא נמי לא וסת דאמר בתולת דמיס כתמן כראייתן דמכאן ולהבא מיהא טמאה היינו כשהגיע זמנה לראות ולא ראתה: **מולכנין דסם.** ולא ידעה אי אחי מגופה אי לא: **אין חוששין לה.** ואפילו אין לה צמח לתלות דבזק של טבחים לא עברה איכא למימר עברה ולאו אדעתה דהא בגופה אין לתלות כל עיקר דכתמין דרבנן ניהו וכו' גזור רבנן כשהגיע זמנה לראות דמיס וזו צמח לא גזור הואיל ואין זמנה דמיס. ולקמן מפרש איזה הוא זמנה משיגיעו ימי הנעורים שהביאה שמי שערות או בת י"ז שנה ויום אחד ואפי' שלא הביאה שמי שערות: **ומי אינו ליה רבני חנינא כהם כלל.** צאצא נשים ואפילו מכאן ולהבא: **דמחמיר כהם כפי מוסא.** טפי מבראיתא דראיית ארבע נשים הואיל ואין דם מנוי בהן אמרין השתא אחי ומי אחי חיותיה אצל כהם איכא למימר אי דקה לחלוק מעיקרא הוה אישבת: **רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר נשים שאמרו חכמים דיון שעתן כהם כפי מוסא.** כולומר נשים שאמרו חכמים דיון שעתן כהם כפי מוסא: **ממעט.** על יד מעט לעת ועל יד מפקידה לפקידה: **שמומה ציטה.** מנמרת לשמש: **אחד לו.** שמקנה זו בעלמא: **והחפנה שכנה זרע.** ואפי' דלאחר תשמיש נמי לא ליהו כפקידה קמ"ל: **ואי צנים אימא.** לעולם חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש ואפי' הרי זו כפקידה אלאחר תשמיש למה קאי. **וא"ת עד שלפני תשמיש למה הוזכר מתימתין תרמי קמי ושלמועין תנא דמתימתין דשני דביקות אצרכו רבנן וה"ק ושמשת צדים כלומר**

וברייתא דברי הכל ולוקמא איפכא כיון דאיכא לאוקומי לקולא ולחומרא לחומרא מוקמינן קמי שאם טראה שלא בשעת וסתה מטמאה מעת לעת טעמא דאשה שיש לה וסת הוא דפליגי רבנן בין כתמה לראייתה הא שאר נשים שאמרו חכמים דיון שעתן כתמן כראייתן מני רבי חנינא בן אנטיגנוס היא דאמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי חנינא בן אנטיגנוס "כל הנשים כתמן טמא למפרע יונשים שאמרו חכמים דיון שעתן כתמן כראייתן חוץ מתינות שלא הגיע זמנה לראות שאפילו סדינין שלה מולוכנין בדם אין חוששין לה וכו' אית ליה לרבי חנינא כתם כלל והתניא כל הנשים כתמן טמא ונשים שאמרו חכמים דיון שעתן כתמן טמא ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר נשים שאמרו חכמים דיון שעתן אין להן כתם מאי לאו אין להן כתם כלל לא אין להן כתם למפרע אבל יש להן כתם מכאן ולהבא מכלל דתנא קמא סבר אפי' למפרע אין ר"מ היא דמחמיר גבי כתמים דתניא כל הנשים כתמן טמא למפרע ונשים שאמרו חכמים דיון שעתן כתמן טמא דר"מ רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר נשים שאמרו חכמים דיון שעתן כתמן כראייתן ותינות שהגיע זמנה לראות יש לה כתם יושל הגיע זמנה לראות אין לה כתם ואימתי הגיע זמנה לראות ימשהגיעו ימי הנעורים: והמושמת בעדים כו': אמר רב יהודה אמר שמואל יעד שלפני תשמיש אינו ממעט כפקידה מ"ט אמר רב קטינא מתוך שמהומה לביתה וכו' מהומה לביתה מאי הוי מתוך שמהומה לביתה אינה מכנסת לחורין ולסדקין תנן המשמשת בעדים הרי זו כפקידה מאי לאו חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש לא אידי ואידי לאחר תשמיש ואחד לו ואחד לה כדתנן ב' דרך בנות ישראל משמשות בשני עדים אחד לו ואחד לה האי מאי אי אמרת בשלמא חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש איצטרך סד"א מתוך שמהומה לביתה לא בדיקה שפיר קמ"ל הרי זו כפקידה אלא אי אמרת אידי ואידי לאחר תשמיש פשיטא מהו דתימא שמוא תראה טפת דם בחדרל ותחפנה שכבת זרע קמ"ל ואיבעית אימא ישתו בדיקות אצרכו רבנן חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש וכו' קמיני הרי זו כפקידה אלאחר תשמיש והא המשמשת קמיני תני ומשמשת: ממעט על יד מעט לעת: השתא מעת לעת ממעטת פירוש השתא מעת לעת דפשעה ולא דקה שחריט כי דקה ערצית ומנאה עמאה דביקה של זהרים דלאחר תשמיש מיעטה ללא מטמאה מעת לעת כל שכן כשדקה שחריט ולא פשעה כלום דממעטת ללא מטמאה משחריט: **השתא מעת לעת ממעטת.**

מסייע
מפקידה
מפיקדה

מנאה עליה לשמש צדים וזו כפקידה הוה דלאחר תשמיש: **והא המשמשת קמיני.** דלאו לשון חובה הוא אלמא חדא קמיני ומשום הרי זו כפקידה נקט לה וה"ק ואשה המשמשת צדים הרי זו כפקידה וקמא נמי קאי דאי אצטרף לחודה ראשון למה הוזכר: **סני ומשמשת.** ותרמי מילי ניהו וה"ק מנאה עליה לשמש צדים והרי זו כפקידה אצטרף וקמא לא נקט ליה אלא לאשמועינן דמנאה לצדוק קודם תשמיש: **השסא מעט נעם.** דלחמול דומן ארוך הוא דממעטת פקידה זו לעדים:

בדיקה נשים שצריך להכניס לחורין ולסדקין. ובענין אחר לא מיקרי בדיקה אלא קינוח וכן מוכח לקמן בסוף פירוקן גבי אשה מהו שתבדוק עצמה כשיכיר וסת לחייב בעלה חסאה: השתא מעת לעת מבעט. אפי' שפשעה ולא בדיקה כראוי לא (מטמאה למפרע) מפקידה לפקידה שלא הפסיקה בבדיקות מיביעאי: